

BIULETYN KOWIEŃSKI**W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10-7.

Nr.

Wilno, dnia 17 kwietnia 1935 r.

1268.

T r e ś ć n u m e r u :**I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.****K r o n i k a .**

Dział.Str.

1. Memorjał Litwinów pruskich do rządu niemieckiego.	I.	1.
2. Dokoła antylitewskiej propagandy radjowej w Królewcu.-	"	"
3. Zatwierdzenie litewsko-łotewskiej umowy handlowej oraz układu clearingowego.-	"	"
4. Przepisy dotyczące wydawania zaświadczeń dla członków korpusu dyplomatycznego.-	"	"
5. Kolejny kongres związku agronomów bałtyckich.-	"	"

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.****K r o n i k a .**

6. Konflikt w litewskim Związku Ludowców.-	III.	"
7. Dokoła reformy szkolnictwa.-	"	"
8. Reforma pisowni litewskiej.-	"	2.
9. Projekt ustawy o Dep.Prasowym.-	"	"
10. Wyjazd dr.Nawakasa z Kłajpedy.-	"	"
11. Projekt utworzenia rady opieki społecznej.-	"	"
12. Uniewinnienie Sidzikauskasa.	"	"
13. Plan robót publicznych.-	"	"
14. Zmiana ustawy o podatkach bezpośrednich.-	"	"
15. Nominacje w M-stwie Spraw Wewnętrznych.-	"	"
16. Kandydatury na stanowisko komisarza cen.-	"	"
17. Sprawa tygodnia przeciwpożarowego.-	"	"
18. Pasywa litewsko-niemieckiego bilansu handlowego w lutym.-	"	"
19. Nowe władze oddziału kowieńskiego Związku Ludowców."	"	"
20. Droga imienia Józefa Bakanowskiego.-	"	"

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Memorjał Litwinów pruskich do rządu niemieckiego o "Lietuvos Aidas" Nr. 87 z 15.IV.35 r. donosi, iż w związku z ekscesami antylitewskimi w Tylży w dniach 26 i 27.III.r.b., w czasie których poturbowano Litwinów i zdemolowano lokale litewskie, - prezes Zjednoczenia Litwinów w Niemczech, p.W.Maczułajtis udał się do Berlina, gdzie całą rzecz przedstawił radcy M-stwa Spr.Wewn., p.Körnerowi oraz referentowi do spraw mniejszościowych, dr.Tietje. W M-stwie p.Maczułajtisa zapewnił, iż wypadki w Tylży nie posiadają aprobaty niemieckiego M-stwa Spr.Wewn. i że w sprawie tej zostaną przeprowadzone dochodzenia. Nadto poradzono mu, aby w tej sprawie złożył pisemne oświadczenie.

"Lietuvos Aidas" donosi, iż Litwini pruscy złożyli w tej sprawie w niemieckim M-stwie Spr.Wewn. obszerny memorjał.

Dokoła antylitewskiej propagandy radjowej w Królewcu. "Rytas" Nr.87 z dn.15.IV.1935 r. donosi, iż radio królewskie uskarża się na nieznanymi sprawców, którzy powodując zaburzenia w odbiorze radja królewskiego, uniemożliwiają słuchania komunikatów "Heimatdienst". Z a t w i e r d z e n i e l i t e w s k o - k o t e w s k i e j umowy handlowej oraz układu clearingowego. Prasa kowieńska z dn.15.IV.1935 r. donosi, iż litewski Gabinet Ministrów zatwierdził projekt umowy handlowej między Litwą a Łotwą oraz przyjął litewsko - łotewski układ clearingowy.

Przepisy dotyczące wydawania zaświadczeń dla członków korpusu dyplomatycznego. "Liet.Žin" Nr. 87 z 15.IV.1935 r. donoszą, iż litewski minister Spr.Zagran., Lozorajtis, podpisał nowe przepisy o wydawaniu zaświadczeń dla członków korpusu dyplomatycznego. Zaświadczenia te nie będą wymagały rejestracji policyjnej.-

Kolejny kongres związku agronomów bałtyckich. "Lietuvos Aidas" Nr.87 z 15.IV.35 r. donosi, iż w końcu czerwca r.b. w Finlandji odbędzie się kolejny kongres związku agronomów państw bałtyckich. Jak wiadomo, do związku należą agronomi Litwy, Łotwy, Estonji i Finlandji.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Konflikt w litewskim Związku Ludowców. Prasa kowieńska z dn.15.IV.35 r. donosi, iż Komitet Centr. Zw.Ludowców uchwalił na ostatnim posiedzeniu pociągnąć do odpowiedzialności członków Związku: Statkiewicziusa i Cybulskisa za bezpodstawne przywłaszczenie godności. Jak wiadomo, grupa ludowców zwołała zebranie partji i wyraziła votum nieufności prezesowi Związku, mec.Śleżevicziusowi i sekretarzowi Oszkinisowi. Zebranie to obrało do nowego Zarządu Związku: Statkiewicziusa, jako prezesa i Cybulskisa, jako sekretarza.

Dokoła reformy szkółnictwa. Prasa kowieńska z 15.IV.1935 r. : M-stwo Oświaty uchwaliło zniesienie z dn. 1.IX.r.b. pierwszej klasy w szkołach średnich. Uczniowie, których postępy nie będą dostatecznie zadawalniające dla promocji do drugiej klasy, będą musieli przejść do szkoły początkowej na przeciąg dwóch lat, gdyż w 1937 r. zostanie zniesiona również druga klasa. Oczywiście, przeniesienie uczniów ze szkół średnich do początkowych, wywoła komplikacje przy wykonywaniu reformy szkółnictwa. Inną komplikację spowoduje brak książek dla nowych V i VI oddziałów zreformowanej szkoły początkowej.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as several lines of a letter or document.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

WYTHIC
WYTHIC

Fourth block of faint, illegible text, possibly a signature or a specific section.

Fifth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

R e f o r m a p i s o w n i l i t e w s k i e j. Prasa kowieńska z dn.15.IV.1935 r.:M-stwo Oświaty już opracowało i przekazało Gabinetowi Ministrów projekt ustawy o reformie pisowni litewskiej. Ustawa ta, po jej zatwierdzeniu, będzie obowiązująca. Obecnie wiele pism litewskich, jak również Elta stosują nową pisownię. "Lietuvos Aidas" z 15.IV.r.b. donosi, iż Dep. Bezpieczeństwa Państwa stosuje już nową pisownię.

P r o j e k t u s t a w y o D e p a r t a m e n c i e P r a s o w y m. Prasa kowieńska z 15.IV.1935 r.: Opracowany został projekt ustawy o Dep. Prasowym, który ma regulować sprawy prasowe oraz kwestję informacji i propagandy. Obecnie specjalna komisja Rady Stanu bada redakcję tego projektu.

W y j a z d d r. N o w a k a s a z K ł a j p e d y. "Lietuvos Aidas" Nr.87 z 15.IV.1935 r. dowiadyuje się, iż b.gubernator Kr. Kłajpedzkiego, dr.Nawakas, opuścił Kłajpedę żegnany przez swych dawnych współpracowników.

P r o j e k t u t w o r z e n i a r a d y o p i e k i s p o ł e c z n e j. Prasa kowieńska z 15.IV.1935 r. donosi, iż w początkach maja przy M-stwie, Spraw Wewn. ma być utworzona rada opieki społecznej o kompetencjach doradczych. W skład rady wejdą przedstawiciele organizacji społecznych oraz instytucyj rządowych i samorządowych.-

U n i e w i n n i e n i e S i d z i k a u s a k a Radjo Kowieńskie z 15.IV.1935 r. donosi, iż b.poseł litewski w Niemczech p. Sidzikausas, który swojego czasu był skazany przez kowieński Sąd Okręgowy na 6 miesięcy za przyswojenie sum ofiarowywanych na cele dobroczynne, w dniu 15 b.m. został przez Izbę Apelacyjną uniewinniony.

P l a n r o b ó t p u b l i c z n y c h. Radjo Kowieńskie z dn.15.IV.1935 r. donosi, iż rząd litewski zatwierdził plan robót publicznych, na który wyasygnowano 319.194 lt.

Z m i a n a u s t a w y o p o d a t k a c h b e z p o ś r e d n i c h. "Vyr.Zinios." publikują zmianę ustawy o podatkach bezpośrednich obowiązującą z dniem 1 stycznia 1935 r.

N o m i n a c j e w M - s t w i e S p r a w W e w n. Prasa kowieńska z 15.IV.1935 r. donosi, iż z dniem 1 maja r.b. naczelnik powiatu kiejdańskiego, Motijunas-Maleviczius, mienowany został referentem Dep.Policji.

K a n d y d a t u r y n a s t a n o w i s k o k o m i s a r z a c e n. Prasa kowieńska z 15.IV.1935 r. donosi, iż wśród kandydatur na opróżnione stanowisko komisarza cen wymieniają p.Fledženskisa, agronoma Warakoisa, dyr.Tallat-Kiepszy i in.

S p r a w a t y g o d n i a p r z e c i w p o ż a r o w e g o. Prasa kowieńska z 15.IV.1935 r. donosi, iż na posiedzeniu komitetu centralnego tygodnia propagandy przeciwpożarniczej wicemin. płk.Giedrajtis został obrany na stanowisko prezesa komitetu, zaś ppłk.Sztencelis na stanowisko wiceprezesa.- Tydzień przeciwpożarnictwa organizowany jest przez związek strzelecki.

P a s y w a l i t e w s k o - n i e m i e c k i e g o b i l a n s u h a n d l o w e g o w l u t y m. "Lietuvos Aidas" Nr.87 z 15.IV.35 r.donosi, że w/g informacji Koenigsberger Allg.Zeitung " litewsko-niemiecki bilans handlowy w lutym wykazał pasywę na niekorzyść Litwy. Eksport niemiecki do Litwy wyniósł w tym miesiącu 1.370.000 marek, zaś litewski do Niemiec - 1.050.000 marek niemieckich.-

N o w e w ł a d z e o d d z i a ł u k o w i e Ń s k i e g o Z w i ą z k u L u d o w c ó w. "Liet.Zin." Nr.87 z 15.IV.35 r. donoszą, iż w dniu 13 b.m. odbyło się zebranie Zw.Ludowców w czasie którego Statkiewicz został usunięty z grona członków.

W skład nowego Zarządu weszli: Szmulksztis, Kupcziuas, Szulczys, Paramskas i Kardelis. W skład Komisji Rewizyjnej weszli: Nowicka, Sabinskas i Drobnis.

D r o g a i m i e n i a J ó z e f a B a k a n o w s k i e g o. Radjo Kowieńskie z 17.IV.1935 r. donosi, iż samorząd kowieński, pragnąc uczcić pamięć "zamordowanego przez Polaków" Józefa Bakanowskiego, postanowił nazwać jego imieniem odcinek drogi od Zielonego Mostu do Fredy.

/Uwaga: Jak wiadomo, Józef Bakanowski był kapralem 3-go pacu wojsk polskich i został w 1933 r. na mocy wyroku sądu rozstrzelany za szpiegostwo na rzecz Litwy. Red."Biul.Kow."/

